

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

VII. Quinam eo tempore falsae doctrinae duces extiterint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

HADRIANUS.

Αιλίᾳ Ἀδριανῶν Ἰμπερῶν, Αιλία πρεσβαγορευέ-
ται. καὶ δὴ τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ἕξ ἔθνῶν
συκρηθηθείσης, πρῶτον μὲν τὰς ἐκ περιτο-
μῆς Ἐποκόπας, τὴν τῶν ἐκείσε λειτουργίαν
ἐλχεῖν ἐξέτα Μαρκῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Τίνες καὶ ἐπὶ αὐτῷ καιρῷ γενέσασιν ψευδωρύμους γινώ-
σκει ἀρχαῖοι.

Ἡ Δὴ ἡ λαμπροτάτων δίκλων Φωσθήρων
τῶν ἀνά τὴν οικουμένην διποσιλευσῶν ἐκ-
κλησιῶν, ἀκμαζέσθητε εἰς ἅπαν τὸ τῶν ἀν-
θρώπων γένος τῆς εἰς τὸν Σωτῆρα καὶ Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστεως, ὁ μισόκα-
λῶ δαίμων οἷα τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς καὶ
τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας ἀεὶ τυχερῶν
πολεμῶν, πάσας σφέφων καὶ τῆς ἐκ-
κλησίας μηχανάς, πάλαι μὲν τοῖς ἐξωθεν
διωμοῖς καὶ αὐτῆς ὠπλίζετο. τότε γε μὴν
τέτων διποκεκλεισμένων, πονηροῦ καὶ γόσησι
ἀνθρώπων ὡσπερ ἰσὺν ὀλεθρίοις ψυχῶν ὄρ-
γάνοις, διακόνοις τε ἀπωλείας χρωμένων, ἐ-
τέραις καὶ στρατηγῶν μεθοδοῖς. πάντα πόρρον
ἐπινοῶν, ὡς ἀνὴρ ἐπινοῶν γόσησι ἀπάληλοι
τῶν αὐτῆν ἕξ δόξια ἡμῖν πρεσβηγορίαν,
ὅμῃ μὲν τῶν πιστῶν τὰς πρὸς αὐτῶν ἀπισκο-
μῆρας, εἰς βυθὸν ἀπωλείας ἀγοῖεν. ὅμῃ ἔ-
τες τῆς πίστεως ἀγνώτας διὼν αὐτοὶ δοῶν-
τες ἐπιχειροῦν, ἀποστρέφοντο τῆς ἐπιτοῦν Σω-
τήριον λόγον παρόδε. διὰ γὰρ ἕξ Μενάνδρου ὄν
διάδοχον ἕξ Σίμωνος ἡδὴ πρεσβηγορίαν
δεδώκαμεν, ἀμφίσημος ὡσπερ καὶ δικέφα-
λος ὀφιδῶν περὶ πρεσβηγορία δυνάμεις, διὼν
αἰρέσεων διάφορων λαχόντες καὶ ἐσῆσατο.
Σατορνίνον τε Ἀντιόχεια τὸ γένος, καὶ Βασιλεί-
δην Ἀλεξανδρέα. ὡν ὁ μὲν καὶ Συρίαν, ὁ δὲ καὶ
Αἴγυπτον, σιωπῆσαντο θεομισῶν αἰρέσεων δι-
δασκαλίαν. τὰ μὲν οὖν πλείστα τὸν Σατορνί-
νον τὰ αὐτὰ τὸν Μενάνδρου ψευδολογήσαι ὁ
Εἰρηναῖος δηλοῖ πρεσβηγορίαν ἡδὴ διπορρητοῦ-
ρων, τὸν Βασιλείδην εἰς τὸ ἀπειροῦ τείνατας
ἐπινοίας, δυσεῖδες αἰρέσεις ἐαυτῶν τερατώ-
δεις ἀναπλάσαντα μυθοποιίας. πλείστον οὖν
ἐκκλησιαστικῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ αὐτῷ καιρῷ
τῆς ἀληθείας ὑπεραγωνιζομένων, λογικῶ-
τερον τε τῆς Ἀποστολικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δόξης ὑπεμαχέων, ἡδὴ ἰσὺς καὶ δια-
γραμματῶν τοῖς μετέπειτα πρεσβηγορίαν αὐτῶν δὴ τέτων τῶν δηλωθειῶν

A nozem Aelii hadriani Imperatoris Aelia
nuncupata est. Et cum ecclesia ejus-
dem loci ex gentibus coaluisset, primus
post episcopus ex circumcissione Sacer-
dotium illius civitatis suscepit Marcus.

CAPUT VII.

Quinam eo tempore falsa doctrina duces
extiterint.

PORRO ecclesiis jam per universum
orbem instar clarissimorum sice-
rum fulgentibus, & vigente per omnes
nationes fide in Dominum ac Servato-
rem nostrum Jesum Christum, mali-
gnus ille Dæmon utpote veritatis ini-
micus, & humanæ salutis hostis semper
infestissimus, omnes machinas adver-
sus ecclesiam movens, prius quidem
externis eam persecutionibus oppu-
gnaverat: tum verò hac via ipsi præclu-
sa, improbis quibusdam ac maleficis
hominibus tanquam instrumentis &
ministris utens ad exitium ac perni-
ciem animarum comparatis, alias belli
artes tentavit: nihil non conminiscens,
ut præstigiatores ac subdoli homines
religionis nostræ vocabulum sibi assu-
mentes, tum eos ex fidelibus quos for-
tè deceperant, in profundum exitii
gurgitem abducerent, tum fidei no-
stræ ignaros vitæ ipsorum exemplo ter-
ritos, ab via quæ ad salutare Dei ver-
bum ducit, procul averterent. Igitur
ex Menandro illo, quem Simonis
succesorem fuisse supra retulimus,
exorta venenata quædam bestia bilin-
guis ac biceps, duarum hæreseon in-
ter se discrepantium duces constituit:
Saturninum domo Antiochenum, &
Basilidem Alexandrinum. Quorum
ille quidem in Syria, hic verò apud
Ægyptum impiæ doctrinæ scholas
condidit. Et Saturninum quidem eam-
dem ferè cum Menandro ementitum
esse declarat Irenæus: Basilidem verò
specie arcanorum quorundam, por-
tentosas fabulas commentum, opinio-
nis impiæ machimenta in immensum
extendisse. Porro cum eodem tem-
pore plurimi ecclesiastici viri patrocini-
um veritatis susceperent, & pro ec-
clesiastica Apostolicaque doctrina di-
fertissime decertarent, nonnulli etiam
assertiones suas Scriptis proditas tan-

Hæreses
Nierph.
c. 2. 3. 4.
lib. 4.

HADRIANUS.

αὐτῶν μὴ ἐξῆς καὶ ἀδελφῶν μίξεσιν, ἀνοσίαις τε προφαίς χρωδιῶν. οὐκ εἰς μακρόν γε μὴν αὐτὰ ταῦτα πρὸς ἄλλοις τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἐαυτὴν σιωπῶσας, ἵππὸς μέγα τε φῶς καὶ τὸν προσιόντα χρόνον διαλαμπέσας. ἔσθεσο μὲν γὰρ αὐτῆς, πρὸς αὐτῆς ἐνεργείας ἀπελεγχόμενα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἵππὸς ἐκλήματα, ἄλλων ἐπ' ἄλλαις αἰρέσεων καινοτομημάτων. ὑπερβύτων αἰεὶ τῶν προτέρων, καὶ εἰς πολυτρόπους καὶ πολυμόρφους ἰδέας ἄλλοτε ἄλλως φθειρομένων προήειδ' εἰς ἀνέστην καὶ μέγεθ' αἰεὶ καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσα, ἢ τὴν καθόλου καὶ μόνως ἀληθῆς ἐκκλησίας λαμπρότης, τὸ βεβαιὸν καὶ εὐκρινές καὶ ἐλευθέρων, τὸ τε σωφρονικὸν καὶ καθαρὸν τὸ εὐθεὲς πολιτείας τε καὶ φιλοσοφίας εἰς ἀπαν γῆρας ἑλληνῶν τε καὶ Βαρβάρων δόξασκευσα. σωμαπέσθη γοῦν ἅμα τὰ χρόνον καὶ ἡ καὶ παλὸς τῆς δόξασκευθ' διαβολῆς ἐρῆμει ὁ μόνον ἀεὶ πᾶσι κελεύεσθαι καὶ ἀνομολογεμένη τὰ μάλιστα διαπέσθη ἵππὸς σεμνότητι καὶ σωφροσύνῃ, θεοῖς τε καὶ φιλοσόφοις δόξασκων, ἢ καθ' ἡμᾶς διδασκαλίᾳ ὡς μηδένα τῶν εἰς νῦν αἰχράν ἵππὸς φέρων βλαμῶν καὶ τὴν πίστεως ἡμῶν δυσσημίαν, μηδ' ἐπιταροαύτῳ διαβολῶν, οἷαις πάλαι πρότερον φίλων ἢν χερῶν τοῖς καθ' ἡμῶν ἐπιστωσιαμένοις, ὁμοῦς δὲ οὕτω κατὰ τὰς δηλημένους αὐτῆς παρῆγ' εἰς μέσον ἢ ἀληθεία πλείους ἐαυτῆς ὑπερμάχους, εἰ δὲ ἀλέφων αὐτὸ μόνον ἐλέγχων, ἀλλὰ καὶ δι' ἐλέφων ἀποδείξωσιν κατὰ τῶν ἀθέων αἰρέσεων στρατευομένους.

bitu cum fororibus & matribus misceri, & execrandis dapibus vesci soleremus. Sed hæc Dæmonis artes nequaquam in diuturnum tempus ei processere, quippe cum veritas ipsa seipsum astrueret & commendaret, progressuque temporis clarius in dies elucesceret. Et adversariorum quidem inventa à semetipsis confutata, confestim extincta sunt: aliis super alias exorientibus sectis, cum priores assidue diffunderent, & in multiplices ac multiformes errorum species vario quæque modo evanescerent. Catholica autem ecclesia, quæ sola vera est, semperque sui similis & constans, novis quotidie incrementis augebatur: gravitate, sinceritate, ac libertate, modestia denique & sanctitate vitæ eujusdam Philosophiæque divinæ, omnium oculos non Græcorum modò, verùm etiam Barbarorum perstringens. Simul etiam extincta est temporis lapsu calumnia illa, quæ universæ religioni nostræ afficta fuerat. Mansitque tandem disciplina nostra, sola omnium consensu superior & victrix, ac præ reliquis sectis modestia, gravitate, divinæque Sapientiæ præceptis excellere ab omnibus judicata: adeò ut exinde ad nostra usque tempora nemo sit ausus ullam infamiam fidei nostræ aspergere, aut aliquam ejusmodi calumniam inferre, qualem veteres illi nostræ religionis hostes jactare consueverant. Ceterùm illis temporibus rursus veritas plures sui patronos in medium produxit, qui non solum viva voce, sed etiam scriptis disputationibus adversus impias Hæreses decertarunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Τίτες ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς.

CAPUT VIII.

Quinam tunc fuerint Ecclesiastici Scriptores.

ΕΝ τούτοις ἐγνωρίζετο Ἡγήσιππος, ἔπλείους ἢ δὴ πρότερον κεχρημένα φωναῖς, ὡς ἀνέκ' αὐτῆς πρὸς ἀδόσεως πᾶσι τῶν κατὰ τὰς Ἀποστόλους πρὸς ἀδελφῶν. ἐν πέντε δὲ οὕτω συγγραμμάσιν οὗτοι, τὴν ἀπληθῆ πρὸς ἀδούσιν τῶν Ἀποστολικῶν κηρύγματων ἀπλυσάτη σιωπᾶζει γραφῆς ὑπομνηματισάμενος, καθ' ὃν ἐγνωρίζετο σημαίνει χρόνον, πρὸ τῶν δεχθῆναι ἱερουσαλιμῶν τὰ εἰδῶλα ἔτω πῶς γραφῶν, οἷς καινοτομια καὶ ναὺς ἐποίησαν ὡς μέγιστον νῦν. ὧν ἐστὶ καὶ Ἀντίνου δ' ἑλ' Ἀδριανῶς Καίσαρος,

Inter quos celebris fuit Hegesippus, ^{Huc refer Niceph. c. 5. l. 4.} cujus testimonio in superioribus libris sæpissimè usi fuimus, cum res Apostolorum temporibus gestas ex illius fide ac relatione traderemus. Hic in quinque libris simplici admodum sermone conscriptis verissimam Apostolicæ prædicationis historiam complexus, tempus ipsum quo floruit, aperte designat, cum de iis qui simulacra primùm erigere cœperant, in hunc modum scribit. Quibus cenotaphia templaque exstruxerunt, sicut nunc etiam fieri videmus. Ex quibus fuit Antinous servus Cæsaris Hadriani,